

RGD.61-13/13-15 AW

Gdańsk, 05.11.2015

DECYZJA nr RGD.5/2015

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945) oraz § 2 pkt 4 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu wobec przedsiębiorcy ASPER Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **wobec uprawdopodobnienia** w toku postępowania stosowania przez ww. przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określonych w:

1. art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegających na:

a. niepodawaniu w formularzu informacyjnym do *Umów pożyczek pieniężnych*, w rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”, informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu (nazywaną również opłatą za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania), co może stanowić naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1497),

b. niezamieszczaniu w *Umowach pożyczek pieniężnych* informacji o kosztach jakie ponieść może pożyczkobiorca w sytuacji zlecenia przez Asper sp. z o.o. firmie zewnętrznej prowadzenia wobec niego czynności windykacyjnych, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim,

c. niepodawaniu w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych kredytodawcy w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim,

2. art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegających na:

a. podawaniu w *Umowach pożyczek pieniężnych* nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co może stanowić naruszenie art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206),

b. stosowaniu opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co może stanowić naruszenie

art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.),

c. stosowaniu opłaty przygotowawczej, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co może stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.),

3. art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegających na stosowaniu w *Umowach pożyczek pieniężnych* postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) Kodeksu postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 101, ze zm.), tj. zawarcie w nich postanowienia o treści:

Koszty wezwań i wypowiedzenia na dzień podpisania umowy wynoszą: (...) 25,00 zł za wezwanie lub wypowiedzenie listem poleconym. (pkt 15 „Umowy pożyczki pieniężnej”),

po zobowiązaniu się ww. przedsiębiorcy do podjęcia działań, zmierzających do zaniechania stosowania zarzucanych i wskazanych w sentencji decyzji praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, poprzez:

w zakresie pkt 1 a decyzji:

wypełnienie wymogów informacyjnych poprzez:

- wprowadzenie zmian w treści *Formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumentckiego*:

w rubryce: INNE KOSZTY, KTÓRE KONSUMENT ZOBOWIĄZANY JEST PONIEŚĆ W ZWIĄZKU Z UMOWĄ

usunięte zostanie postanowienie: *Opłata przygotowawcza ..... zł.*

W przypadku opcji z obsługą domową koszt obsługi domowej wynosi ..... zł.

Opłata ta zostanie podzielona na równe raty, płatne łącznie z ratami kapitałowo odsetkowymi.

które zostanie zastąpione treścią:

Klient, który w momencie zawierania umowy pożyczki, poprzez podpisanie - opcjonalnie - oświadczenia zadeklaruje z góry chęć spłaty wszystkich rat w swoim miejscu zamieszkania bezpośrednio do rąk Przedstawiciela, zobowiązany będzie do uiszczenia opłaty za obsługę umowy w miejscu zamieszkania w wysokości określonej w tabeli opłat i prowizji, wynoszącej na dzień zawierania niniejszej umowy ..... zł za każdą wizytę Przedstawiciela Asper.

Łączny koszt tej usługi za cały okres umowy pożyczki wyniesie ..... zł.

przy czym powyższe kwoty zostaną określone w tabeli oprocentowania, opłat i prowizji oraz tabeli produktów pożyczkowych Asper, z której wybierane są parametry pożyczek zawieranych z konsumentami;

w zakresie pkt 1 b decyzji:

- wprowadzenie zmiany treści pkt 25 *Umowy pożyczki pieniężnej*, poprzez wykreślenie z postanowienia słów:

W przypadku poniesienia przez Asper kosztów w/w czynności wykonanych przez firmę zewnętrzną, Asper zastrzega sobie prawo ich dochodzenia od Klienta w wysokości zgodnej z tabelą oprocentowania, opłat i prowizji. Na dzień podpisania umowy koszty te wynoszą maksymalnie 20% kwoty należności z tytułu umowy pożyczki przekazanej do windykacji,

i wprowadzenie zmiany jego treści, która przyjmie brzmienie:

25. Klient wyraża zgodę, iż w przypadku, gdy w ocenie Asper istnieje konieczność podjęcia czynności mających na celu windykację należności Asper, jak również w trakcie trwania takich czynności, Asper - w celu dochodzenia wymagalnych

należności - może korzystać z pośrednictwa wyspecjalizowanych firm zewnętrznych (windykacyjnych lub kancelarii prawnych), które mogą podejmować wszelkie prawem dopuszczalne działania służące zaspokojeniu roszczeń Asper, w szczególności ustalać sytuację majątkową i prowadzić negocjacje w zakresie warunków dobrowolnej spłaty zadłużenia. W takim przypadku podmiotom tym zostaną przekazane wszelkie niezbędne informacje związane z należnościami dochodzonymi przez Asper, w tym dane osobowe Klienta.

oraz dostosowania odpowiednich zapisów z tabeli oprocentowania, opłat i prowizji oraz formularza informacyjnego;

w zakresie pkt 1 c decyzji:

- wprowadzenie zmiany w pkt 4 Umowy pożyczki pieniężnej poprzez wykreślenie z postanowienia słów:

Oprocentowanie pożyczki za cały okres trwania umowy wynosi ..... zł,

i wprowadzenie zmiany jego treści, która przyjmie brzmienie:

Odsetki za cały okres trwania umowy wynoszą: ..... zł. Odsetki dzienne wynoszą: ..... zł;

w zakresie pkt 2 a decyzji:

- uzupełnienie postanowienia pkt 6 Umowy pożyczki pieniężnej o treści:
Rzeczywista   roczna   stopa   oprocentowania   wynosi:
..... % o informację: *natomiast po uwzględnieniu kosztów opcjonalnych opisanych w pkt. 12: ..... %;*

w zakresie pkt 2 b decyzji:

- zastosowanie stałej, zryczałtowanej opłaty za obsługę pożyczki w domu klienta, której wysokość określona zostanie w tabeli oprocentowania, opłat i prowizji, na podstawie której zawierane będą umowy pożyczki dla konsumentów, naliczanej za każde zdarzenie, tj. za każdą zakontraktowaną wizytę Przedstawiciela w domu klienta;

w zakresie pkt 2 c decyzji:

- zastosowanie stałej, zryczałtowanej opłaty przygotowawczej w wysokości określonej w tabeli oprocentowania, opłat i prowizji, na podstawie której zawierane będą umowy pożyczki dla konsumentów, pobieranej jednokrotnie za czynności bezpośrednio związane z przygotowaniem pożyczki.

w zakresie pkt 3 decyzji:

- wprowadzenie zmiany postanowienia pkt 15 w Umowie pożyczki pieniężnej wykreślenie z postanowienia słów:

Koszty wezwań i wypowiedzenia na dzień podpisania umowy wynoszą: (...) 25,00 zł za wezwanie lub wypowiedzenie listem poleconym.

i wprowadzenie zmiany jego treści, która przyjmie brzmienie:

Koszty wezwań określone są w tabeli oprocentowania, opłat i prowizji i zgodne są z cennikiem operatora pocztowego - Poczty Polskiej S.A. za wysłanie listu zwykłego, poleconego bądź za potwierdzeniem odbioru.

nakłada się na przedsiębiorcę ASPER Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni obowiązek wykonania zobowiązania **w terminie 30 dni od uprawomocnienia się decyzji.**

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się na przedsiębiorcę ASPER Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni **obowiązek przedłożenia, w terminie czterech miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji**

informacji i dokumentów potwierdzających wykonanie zobowiązania, o którym mowa w pkt I decyzji, tj.:

- a. zmodyfikowanych wzorców umów i *Formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego*, w zakresie określonym w pkt I sentencji decyzji, na podstawie których zawierane będą z konsumentami umowy w zakresie udzielania pożyczek pieniężnych,
- b. kopii trzech kolejno zawartych umów uwzględniających wprowadzone zmiany zgodnie z przyjętym zobowiązaniem,
- c. dowodów przekazania klientom propozycji zmiany umów wykonywanych, będących w obrocie, a zawierających postanowienia objęte zarzutami jak w pkt I sentencji decyzji,
- d. informacji na temat liczby klientów, którym nie przekazano propozycji zmiany umów wykonywanych, zawierających postanowienia objęte zarzutami jak w pkt I sentencji decyzji, ze wskazaniem przyczyn takiego stanu.

Uzasadnienie

- [1] Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - zwany dalej: „Prezesem Urzędu” - przeprowadził postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy wybrani przedsiębiorcy niebędący bankami i świadczący konsumentom usługi finansowe dopuścili się, w zakresie pobierania opłat oraz prezentacji kosztów, naruszenia przepisów uzasadniających wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) - zwanej dalej: „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów” - lub podjęcie działań przewidzianych w odrębnych ustawach (sygn. DDK-405-67/12/BK).
- [2] W toku tego postępowania przeprowadzono analizę wzorców umów pożyczki oraz formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego, jak również zweryfikowano treść umów zawartych z konsumentami nadesłanych przez ASPER Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni - zwaną dalej: „ASPER Sp. z o.o.”, „Spółką”. Przeprowadzona analiza pozwoliła Prezesowi Urzędu na zidentyfikowanie nieprawidłowości wymagających podjęcia działań zgodnie z kompetencjami wynikającymi z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu sprawę ASPER Sp. z o.o. przekazał do wszczęcia i prowadzenia Delegaturze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.
- [3] W dniu 19 czerwca 2013 r. wobec ASPER Sp. z o.o., postanowieniem nr 168 [karty akt 2-8], wszczęto postępowanie w związku z podejrzeniem, iż:
  - [a] niepodawanie w formularzu informacyjnym do *Umów pożyczek pieniężnych*, w rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”, informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu (nazywaną również opłatą za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania), może stanowić naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715 ze zm., obecnie: tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1497) zwanej dalej „ustawą o kredycie konsumenckim” - a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
  - [b] niezamieszczanie w *Umowach pożyczek pieniężnych* informacji o kosztach jakie ponieść może pożyczkobiorca w sytuacji zlecenia przez ASPER Sp. z o.o. firmie zewnętrznej prowadzenia wobec niego czynności windykacyjnych, może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim,

- a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- [c] niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych kredytodawcy w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- [d] podawanie w Umowach pożyczek pieniężnych nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, może stanowić naruszenie art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. nr 171 poz. 1206) - zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym” - a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- [e] stosowanie w *Umowach pożyczek pieniężnych* postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, tj. zawarcie w nich postanowienia o treści: *Koszty wezwań i wypowiedzenia na dzień podpisania umowy wynoszą: (...) 25,00 zł za wezwanie lub wypowiedzenie listem poleconym. (pkt 15 „Umowy pożyczki pieniężnej”)*, może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- [f] stosowanie opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, może stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) - zwanej dalej „ustawą o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji” - a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- [g] stosowanie opłaty przygotowawczej, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, może stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.
- [4] Pismem z dnia 19 czerwca 2013 r. Spółka została zawiadomiona o wszczętym postępowaniu. Prezes Urzędu, na podstawie art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wezwał ASPER Sp. z o.o. do ustosunkowania się do zarzutów przedstawionych w pkt [3] [a] - [g] decyzji.
- [5] Prezes Urzędu, postanowieniem nr 184 z dnia 3 lipca 2013 r. [k. 18], zaliczył w poczet dowodów w postępowaniu w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów akta postępowania wyjaśniającego, o sygn.: DDK.405-67/12 BK.
- [6] W toku postępowania przedsiębiorca złożył wniosek o wydanie decyzji w trybie art. 28 ust. 1 ww. ustawy, zobowiązując się do zaniechania stosowania zarzuczanych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, poprzez:
- [a] w zakresie pkt 1 a decyzji:
- wypełnienie wymogów informacyjnych poprzez:
- wprowadzenie zmian w treści *Formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumentckiego*:
- w rubryce: INNE KOSZTY, KTÓRE KONSUMENT ZOBOWIĄZANY JEST PONIEŚĆ W ZWIĄZKU Z UMOWĄ usunięte zostanie postanowienie: *Opłata przygotowawcza ..... zł. W przypadku opcji z obsługą domową koszt obsługi domowej wynosi ..... zł.*

Opłata ta zostanie podzielona na równe raty, płatne łącznie z ratami kapitałowo odsetkowymi.

które zostanie zastąpione treścią:

Klient, który w momencie zawierania umowy pożyczki, poprzez podpisanie - opcjonalnie - oświadczenia zadeklaruje z góry chęć spłat wszystkich rat w swoim miejscu zamieszkania bezpośrednio do rąk Przedstawiciela, zobowiązany będzie do uiszczenia opłaty za obsługę umowy w miejscu zamieszkania w wysokości określonej w tabeli opłat i prowizji, wynoszącej na dzień zawierania niniejszej umowy ..... zł za każdą wizytę Przedstawiciela Asper.

Łączny koszt tej usługi za cały okres umowy pożyczki wyniesie ..... zł.

przy czym powyższe kwoty zostaną określone w tabeli oprocentowania, opłat i prowizji oraz tabeli produktów pożyczkowych Asper, z której wybierane są parametry pożyczek zawieranych z konsumentami;

[b] w zakresie pkt 1 b decyzji:

- wprowadzenie zmiany treści pkt 25 Umowy pożyczki pieniężnej, poprzez wykreślenie z postanowienia słów:

W przypadku poniesienia przez Asper kosztów w/w czynności wykonanych przez firmę zewnętrzną, Asper zastrzega sobie prawo ich dochodzenia od Klienta w wysokości zgodnej z tabelą oprocentowania, opłat i prowizji. Na dzień podpisania umowy koszty te wynoszą maksymalnie 20% kwoty należności z tytułu umowy pożyczki przekazanej do windykacji,

i wprowadzenie zmiany jego treści, która przyjmie brzmienie:

25. Klient wyraża zgodę, iż w przypadku, gdy w ocenie Asper istnieje konieczność podjęcia czynności mających na celu windykację należności Asper, jak również w trakcie trwania takich czynności, Asper - w celu dochodzenia wymagalnych należności - może korzystać z pośrednictwa wyspecjalizowanych firm zewnętrznych (windykacyjnych lub kancelarii prawnych), które mogą podejmować wszelkie prawem dopuszczalne działania służące zaspokojeniu roszczeń Asper, w szczególności ustalać sytuację majątkową i prowadzić negocjacje w zakresie warunków dobrowolnej spłaty zadłużenia. W takim przypadku podmiotom tym zostaną przekazane wszelkie niezbędne informacje związane z należnościami dochodzonymi przez Asper, w tym dane osobowe Klienta.

oraz dostosowania odpowiednich zapisów z tabeli oprocentowania, opłat i prowizji oraz formularza informacyjnego;

[c] w zakresie pkt 1 c decyzji:

- wprowadzenie zmiany w pkt 4 Umowy pożyczki pieniężnej poprzez wykreślenie z postanowienia słów:

Oprocentowanie pożyczki za cały okres trwania umowy wynosi ..... zł,

i wprowadzenie zmiany jego treści, która przyjmie brzmienie:

Odsetki za cały okres trwania umowy wynoszą: ..... zł. Odsetki dzienne wynoszą: ..... zł;

[d] w zakresie pkt 2 a decyzji:

- uzupełnienie postanowienia pkt 6 Umowy pożyczki pieniężnej o treści:
Rzeczywista   roczna   stopa   oprocentowania   wynosi:
..... % o informację: natomiast po uwzględnieniu
kosztów opcjonalnych opisanych w pkt. 12: ..... %;

[e] w zakresie pkt 2 b decyzji:

- zastosowanie stałej, zryczałtowanej opłaty za obsługę pożyczki w domu klienta, której wysokość określona zostanie w tabeli oprocentowania, opłat i prowizji, na podstawie której zawierane będą umowy pożyczki dla konsumentów, naliczanej za każde zdarzenie, tj. za każdą zakontraktowaną wizytę Przedstawiciela w domu klienta;

[f] w zakresie pkt 2 c decyzji:

- zastosowanie stałej, zryczałtowanej opłaty przygotowawczej w wysokości określonej w tabeli oprocentowania, opłat i prowizji, na podstawie której zawierane będą umowy pożyczki dla konsumentów, pobieranej jednokrotnie za czynności bezpośrednio związane z przygotowaniem pożyczki.

[g] w zakresie pkt 3 decyzji:

- wprowadzenie zmiany postanowienia pkt 15 w Umowie pożyczki pieniężnej wykreślenie z postanowienia słów:

Koszty wezwań i wypowiedzenia na dzień podpisania umowy wynoszą: (...) 25,00 zł za wezwanie lub wypowiedzenie listem poleconym.

i wprowadzenie zmiany jego treści, która przyjmie brzmienie:

Koszty wezwań określone są w tabeli oprocentowania, opłat i prowizji i zgodne są z cennikiem operatora pocztowego - Poczty Polskiej S.A. za wysłanie listu zwykłego, poleconego bądź za potwierdzeniem odbioru.

- [7] Pismem z dnia 17 września 2015 r. Spółka została zawiadomiona o zakończeniu zbierania materiału dowodowego. W wyznaczonym terminie Spółka nie skorzystała z uprawnienia do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym.
- [8] Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w trakcie postępowania właściwego wskazuje, iż niniejsza sprawa, została dostatecznie wyjaśniona w zakresie zarzutów jak w pkt I sentencji decyzji.

W TRAKCIE POSTĘPOWANIA PREZES URZĘDU USTALIŁ, CO NASTĘPUJE:

- [9] ASPER Sp. z o.o. jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców KRS prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku pod numerem 0000145951. Przedmiotem działalności Spółki są m.in. formy udzielania kredytów oraz pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.
- [10] Spółka udziela pożyczek od lipca 2003 r. Zgodnie z § 7 *Regulaminu udzielania pożyczek gotówkowych* umowa pożyczki jest zawierana wyłącznie w miejscu zamieszkania Klienta [k. 28].
- [11] Przy zawieraniu z klientami umów o pożyczkę z obsługą w domu Spółka postępuje się wzorcami umów w rozumieniu art. 384 Kodeksu cywilnego zatytułowanymi *Umowa pożyczki pieniężnej*, *Regulamin udzielania pożyczek gotówkowych przez ASPER Sp. z o.o.*, jak również *Formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego*. ASPER Sp. z o.o. postępuje się również *Tabelą oprocentowania, opłat i prowizji*, *Tabelą produktów* [k. 27-33, 37].
- [12] Na podstawie danych zawartych w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* oraz *Tabeli produktów* ustalono, że pożyczki są udzielane na okresy tygodniowe (odpowiednio na: 29, 43, 57 tygodni), najniższa kwota udzielanej pożyczki wynosi 300 zł a najwyższa 5000 zł, natomiast pożyczki pośrednie są wielokrotnością pożyczki minimalnej o kolejne 100 zł. Kwoty pożyczek wynoszą odpowiednio: 300 zł - 1400 zł spłacane w 29 tygodniowych ratach, 300 zł - 1000 zł spłacane w 43 tygodniowych ratach, 300 zł - 5000 zł spłacane w 57 tygodniowych

ratach. Oferta pożyczkowa Spółki obejmuje także produkty promocyjne od 500 zł do 1000 zł spłacane w 57 tygodniowych ratach [k. 31-33, 37].

[13] ASPER Sp. z o.o. stosując wobec konsumentów ww. wzorce umów może dopuszczać się praktyk naruszających ich zbiorowe interesy w postaci:

[a] **niepodawania w formularzu informacyjnym do *Umów pożyczek pieniężnych*, w rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”, informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu (nazywaną również opłatą za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania)**

O ile w formularzach informacyjnych załączonych do przekazanych przez Spółkę umów podaje ona całkowitą kwotę do zapłaty uwzględniającą opłatę za obsługę w domu, to jednak nie zamieszcza informacji o jednostkowej wysokości tej właśnie opłaty we wskazanej rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”. Działanie to naruszać może przepis art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim, stosownie do których na formularzu informacyjnych należy konsumentowi przekazać w odpowiednich przypadkach informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności odsetkach, opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie.

[b] **niezamieszczania w *Umowach pożyczek pieniężnych* informacji o kosztach jakie ponieść może pożyczkobiorca w sytuacji zlecenia przez Asper sp. z o.o. firmie zewnętrznej prowadzenia wobec niego czynności windykacyjnych,**

- we wzorcu umowy o nazwie „Regulamin udzielania pożyczek gotówkowych”, mającym zastosowanie przy zawieraniu *Umów pożyczek pieniężnych*, Spółka zamieszcza postanowienie o treści: *Czynności prowadzone jako działania zlecone zewnętrznej firmie windykacyjnej, w przypadku bezskuteczności prowadzenia własnych działań windykacyjnych, Asper może zlecić czynności windykacyjne firmie zewnętrznej i dochodzić od Klienta poniesionych kosztów czynności windykacyjnych wykonanych przez firmę zewnętrzną. Opłaty obciążające Klienta z tego tytułu nie przekroczą 20% kwoty należności z tytułu umowy pożyczki przekazanej do windykacji.* (§ 13 ust. 5 niniejszego wzorca umowy). Zamieszczenie takiego postanowienia może nie spełniać wymogów informacyjnych, o których mowa art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim (zgodnie z powołanym przepisem pożyczkodawca ma obowiązek zamieszczania w umowie o kredyt konsumencki informacji o kosztach, które pożyczkobiorca zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki).

[c] **niepodawania w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych kredytodawcy w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy**

- Spółka w stosowanych *Umowach pożyczek pieniężnych* nie zawiera informacji o kwocie odsetek od kredytu należnych w stosunku dziennym. Opisane działanie przedsiębiorcy może naruszać art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim, zgodnie z którym umowa o kredyt konsumencki powinna określać m.in. kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym.

[d] **zawierania w *Umowach pożyczek pieniężnych* nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania**

- zgodnie z treścią art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim umowa o kredyt konsumencki powinna określać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania. Natomiast w myśl art. 25 ust. 3 ustawy o kredycie konsumenckim sposób jej obliczenia określa załącznik nr 4 do ustawy. Prezes

Urzędu ustalił, że w zawieranych z konsumentami *Umowach pożyczek pieniężnych* Spółka prezentowała błędną informację o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania - zwaną dalej: „rrso”. I tak przykładowo przy pożyczce na kwotę 1500 zł, której spłata miała nastąpić w 57 ratach tygodniowych po 51,06 zł wraz z obsługą w domu, przedsiębiorca deklarował rrso na poziomie 41,34 proc., podczas gdy faktycznie wynosiło ono 285,35 proc. Natomiast przy pożyczce na kwotę 540 zł, której spłata miała nastąpić w 57 ratach tygodniowych po 17,02 zł, przedsiębiorca deklarował rrso na poziomie 41,34 proc., podczas gdy faktycznie wynosiło ono 285,35 proc. Informacje zebrane w trakcie postępowania wskazują, że w procesie obliczenia rrso Spółka nie uwzględnia kosztów związanych z obsługą pożyczki w domu. Obsługa pożyczki w domu teoretycznie ma charakter opcjonalny, tym niemniej - jak wskazuje materiał dowodowy zebrany w trakcie postępowania - pożyczka bez opcji obsługi w domu nie jest konsumentom oferowana (wszystkie przekazane przez Spółkę umowy pożyczek zawierały opcję obsługi w domu). Opisane działanie przedsiębiorcy może wprowadzać konsumentów w błąd co do faktycznej wysokości rrso, a tym samym naruszać art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

[e] stosowania opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty

- Opłata za obsługę w domu pobierana jest w zamian za odbiór rat pożyczki w miejscu zamieszkania konsumenta przez przedstawiciela pożyczkodawcy (wierzyciel stawia się w miejscu zamieszkania dłużnika, w celu odbioru świadczenia). Wysokość opłaty za obsługę w domu powinna być ekwiwalentna względem wartości usługi świadczonej przez przedsiębiorcę, gdy tymczasem wysokość ta uzależniona jest od kwoty pożyczki. Pożyczkodawca udzielając pożyczek w różnej wysokości temu samemu konsumentowi, powinien zastrzegać opłatę za obsługę pożyczki w domu na takim samym poziomie (odbiór pożyczki zawsze następuje bowiem na tych samych warunkach). Tymczasem, dla pożyczek o takiej samej ilości rat opłata za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania ustalana jest na różnym poziomie. Pobierana przez Spółkę opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi 37,91 proc.), co w przeliczeniu na 1 ratę wynosi, w zależności od kwoty na jaką udzielana jest pożyczka, do 30,97 złotych. Odbiór pożyczki w domu to konkretne świadczenie, związane z podejmowaniem przez przedsiębiorcę określonych czynności, a w analizowanych przypadkach jedynym wyznacznikiem wysokości opłaty za obsługę w domu jest kwota pożyczki. Opisane działanie przedsiębiorcy może być niezgodne z dobrymi obyczajami oraz zagrażać interesom klienta, a tym samym stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

[f] stosowania opłaty przygotowawczej, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty

- w umowach pożyczek zawieranych na 57 tygodni na kwotę pożyczki równą 1500 zł Spółka zastrzegała tę opłatę w wysokości 120 zł, zaś w umowach pożyczek zawieranych również na 57 tygodni, ale przy kwocie pożyczki równej 2400 zł zastrzeżono opłatę przygotowawczą w wysokości 192 zł. Opłata przygotowawcza w wysokości zależnej od wysokości pożyczki nie odzwierciedla rzeczywistych kosztów przygotowania umowy, gdyż przedsiębiorca posługuje się gotowym wzorcem, do którego wpisuje jedynie dane konsumenta, kwotę kredytu itd. Proces oceny ryzyka kredytowego jest również ustandaryzowany. Uzależnianie wysokości opłaty przygotowawczej od kwoty pożyczki powoduje, że nie odzwierciedla ona kosztów faktycznie ponoszonych przez przedsiębiorcę w związku z przygotowaniem umowy. Opisane działanie może stanowić naruszenie

art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.)

[g] stosowania w *Umowach pożyczek pieniężnych* postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) Kodeksu postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 101, ze zm.)

- stosowana przez Spółkę klauzula o treści: *Koszty wezwań i wypowiedzenia na dzień podpisania umowy wynoszą: (...) 25,00 zł za wezwanie lub wypowiedzenie listem poleconym.* (pkt 15 *Umowy pożyczki pieniężnej*), może mieć charakter tożsamy z postanowieniem wpisanym na skutek wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 20 lutego 2009 r. (sygn. XVII AmC 125/09) do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone pod poz. 1806 o następującej treści: (...) *zawiadomienie posiadacza rachunku, kredytobiorcy, poręczycieli o wypowiedzeniu umowy (...) - wysłane listem zwykłym 15 zł - wysłane listem poleconym 20 zł.*

[14] Przedsiębiorca w toku postępowania wyraził gotowość do zmiany dotychczasowego zachowania w celu zapewnienia jego zgodności z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz złożył wnioski o wydanie decyzji w trybie art. 28 ust. 1 ww. ustawy.

**MAJĄC NA UWADZE ZEBRANY W SPRAWIE MATERIAŁ DOWODOWY PREZES URZĘDU ZWAŻYŁ,
CO NASTĘPUJE:**

[15] Dla rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niezbędne jest uprzednie ustalenie, czy na skutek działań przedsiębiorców zagrożony został interes publicznoprawny, bowiem bez spełnienia tego warunku Prezes Urzędu nie jest upoważniony do realizacji zasadniczego celu ustawy, którym, zgodnie z jej art. 1 ust. 1, jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do zastosowania tej ustawy jest, aby działanie przedsiębiorcy - któremu zarzucono naruszenie jej przepisów - stanowiło potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś jednostki lub grupy.

W ocenie Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami ASPER Sp. z o.o., którym Spółka oferowała lub może oferować pożyczki gotówkowe. Należy przy tym zauważyć, że interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy, naruszenie zbiorowego interesu konsumentów stanowi jednocześnie naruszenie interesu publicznoprawnego. Wobec powyższego uzasadnione było podjęcie przez Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i poddanie zachowania ASPER Sp. z o.o. dalszej ocenie pod kątem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

[16] W toku postępowania, w dniu 18 stycznia 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945). W dniu 26 stycznia 2015 r. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej wydał obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2015 r., poz. 184). Jednakże z art. 3 wskazanej powyżej ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego wynika, że do spraw, w których postępowanie wszczęto przed dniem wejścia w życie tej ustawy (to jest przed dniem 18 stycznia 2015 r.) stosuje się przepisy dotychczasowe, o ile przepisy art. 4, art. 7, art. 10 i art. 11 nie

stanowią inaczej. W tym stanie rzeczy, mając na uwadze, że postępowanie w tej sprawie zostało wszczęte w dniu 19 czerwca 2013 r. podstawę rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu stanowią przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją.

[17] Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 ww. ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

[a] stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.);

[b] naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;

[c] nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Artykuł 24 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przewiduje natomiast, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Odpowiednio do art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i art. 22¹ Kodeksu cywilnego za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na stosowaniu przez przedsiębiorców w obrocie gospodarczym sprzecznych z prawem działań.

Aby działania te mogły zostać uznane za sprzeczne z powołanymi wyżej przepisami art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, niezbędne jest wykazanie, iż spełnione są łącznie następujące przesłanki:

- oceniane zachowanie musi być podejmowane przez podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ujawniać się w obrocie konsumenckim,
- stanowią działanie bezprawne,
- naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

[18] Zakaz naruszenia zbiorowych interesów konsumentów odnosi się do przedsiębiorców. Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez przedsiębiorcę rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 584) wynika, że przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, która we własnym imieniu wykonuje działalność gospodarczą. Działalnością gospodarczą, w myśl art. 2 ww. ustawy, jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Podmiot będący stroną niniejszego postępowania posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu powołanego powyżej art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzącą działalność gospodarczą we własnym imieniu. Tym samym oznacza to, iż zachowanie ASPER Sp. z o.o. podlega kontroli dokonywanej na podstawie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Mając to na uwadze, należało uznać, że pierwsza z wyżej wskazanych przesłanek została spełniona.

- [19] Rozpatrując kwestię bezprawności podejmowanych przez przedsiębiorcę działań, za w pełni uzasadnione należy przyjąć twierdzenie, że pojęcie to obejmuje szeroko rozumianą sprzeczność z obowiązującymi przepisami prawa. Jak na to wskazuje orzecznictwo z zakresu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, oprócz praktyk wskazanych bezpośrednio w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów *za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów można uznać zachowania naruszające przepisy innych ustaw, które nakładają na przedsiębiorcę określone obowiązki względem konsumenta. Zdaniem Sądu Najwyższego zachowania takie (...) stanowią bowiem jednocześnie zachowania bezprawne i skutkują zniesieniem, ograniczeniem lub zniekształceniem praw konsumentów, wpływając tym samym na chronioną przez przepis obowiązującego prawa sferę ich interesów*¹. Porządek prawny, którego naruszenie może wypełniać dyspozycję art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współzycia społecznego i dobrych obyczajów².

Same przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Artykuł 24 tej ustawy nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, lecz powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. W związku z tym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw. Na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem³.

- [20] Zarzuty postawione Spółce w ramach niniejszego postępowania związane są z zawieraniem przez konsumentów ASPER Sp. z o.o. umowami pożyczki.

W myśl art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1497), przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. W myśl art. 3 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Wobec powyższego zastosowanie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim do pożyczek udzielanych przez ASPER Sp. z o.o. konsumentom jest uzasadnione.

Na potrzeby niniejszej decyzji Prezes Urzędu, powołując się na przepisy ustawy o kredycie konsumenckim, w których mowa jest o „umowie o kredyt konsumencki”, mając na uwadze art. 3 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, używał będzie określenia „umowa pożyczki”. Podobnie zamiast określeń „kredytodawca” / „kredytobiorca” stosowane są odpowiednio pojęcia: „pożyczkodawca” / „pożyczkobiorca”.

- [21] W odniesieniu do praktyk opisanych w pkt I.1. a, b, c, sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu zastosował zatem przepisy ustawy o kredycie konsumenckim.

Przepis art. 13 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim enumeratywnie wskazuje informacje, jakie pożyczkodawca lub pośrednik kredytowy zobowiązany jest podać konsumentowi przed zawarciem umowy pożyczki, na trwałym nośniku. Zgodnie z pkt 10 powołanego przepisu, pożyczkodawca zobowiązany jest w odpowiednich przypadkach poinformować konsumenta o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową pożyczki, w szczególności odsetkach,

¹ Uchwała SN z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06), OSNP 2007/1-2/35.

² Wyrok SOKiK z dnia 13 listopada 2007 r. (sygn. akt XVII AmA 45/07).

³ Por. wyrok SOKiK z dnia 23 czerwca 2006 r. (sygn. akt XVIII AmA 32/05).

opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane pożyczkodawcy, oraz warunkach na jakich koszty te mogą ulec zmianie.

W myśl art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim pożyczkodawca lub pośrednik kredytowy przekazuje konsumentowi dane, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy.

Art. 30 ust. 1 pkt 10 wskazuje, iż umowa pożyczki powinna określać informację o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową pożyczki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 15 umowa pożyczki powinna określać także termin, sposób i skutki odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionej przez pożyczkodawcę pożyczki oraz odsetek zgodnie z rozdziałem 5, a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym.

W związku z powyższym przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu w zakresie pkt I.1. a, b, c sentencji niniejszej decyzji było wykazanie, iż ASPER Sp. z o.o. nie dostosowała umów pożyczki z obsługą w domu zawieranych z konsumentami do przepisów ustawy o kredycie konsumenckim.

- [22] W odniesieniu do praktyki opisanej w pkt I.2 a sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu bezprawność działania ASPER Sp. z o.o. wywodzi z naruszenia z art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcać zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

Art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym stanowi, iż praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji.

Przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu w zakresie pkt. I.2. a sentencji decyzji było wykazanie, iż Spółka podaje nieprawdziwą informację o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania w *Umowach pożyczek pieniężnych*.

- [23] W odniesieniu do praktyk opisanych w pkt I.2 b i pkt I.2 c Prezes Urzędu bezprawność działania ASPER Sp. z o.o. wywodzi z naruszenia z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ww. ustawy czynem nieuczciwej konkurencji zakazane jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. W art. 3 ust. 2 ustawodawca dokonał przykładowego wyliczenia czynów będących czynami nieuczciwej konkurencji.

- [24] W odniesieniu do praktyki opisanej w pkt I.3 sentencji niniejszej decyzji wykorzystywane w obrocie konsumenckim przez ASPER Sp. z o.o. postanowienie może być uznane za tożsame, tak co do celu, jak i skutku jego stosowania, z odpowiednim postanowieniem wpisanym na podstawie prawomocnego wyroku SOKiK do rejestru postanowień niedozwolonych, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.

Uprawdopodobnienie naruszenia art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy.

[25] Przedsiębiorcy postawiony został zarzut stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez:

- [a] niepodawanie w formularzu informacyjnym do *Umów pożyczek pieniężnych*, w rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”, informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu (nazywaną również opłatą za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania), co może stanowić naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim,
- [b] niezamieszczanie w *Umowach pożyczek pieniężnych* informacji o kosztach jakie ponieść może pożyczkobiorca w sytuacji zlecenia przez Asper sp. z o.o. firmie zewnętrznej prowadzenia wobec niego czynności windykacyjnych, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim,
- [c] niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych kredytodawcy w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim,

Ad [25 a]

Prezes Urzędu w pkt. I.1. a sentencji niniejszej decyzji uznał, że działanie ASPER Sp. z o.o. polegające na niepodawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* wykorzystywanym przy pożyczce z obsługą w domu w rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową” informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu (nazywaną również opłatą za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania), może stanowić naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Należy zauważyć, iż zgodnie z treścią art. 13 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim pożyczkodawca lub pośrednik kredytowy przed zawarciem umowy pożyczki zobowiązany jest w odpowiednich przypadkach podać konsumentowi, na trwałym nośniku, informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki, w szczególności odsetkach, opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane pożyczkodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie. Stosownie do treści art. 14 ww. ustawy pożyczkodawca lub pośrednik kredytowy przekazuje konsumentowi dane, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy.

W *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* wykorzystywanym w obrocie konsumenckim przez ASPER Sp. z o.o. i stanowiącym odwzorowanie załącznika nr 1 do ww. ustawy znajduje się rubryka: „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”. Prezes Urzędu ustalił, iż we wskazanej rubryce formularza Spółka wymienia jedynie koszt opłaty przygotowawczej, a nie wskazuje na koszt opłaty za obsługę pożyczki w domu.

W toku postępowania Spółka wskazała, iż przy określaniu kosztów związanych z umową pożyczki kierowała się brzmieniem ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, przyjmując za całkowite koszty kredytu pozycje wymienione w art. 5 pkt 6. Mając na uwadze ustawowe elementy (składniki) pożyczki („kredytu konsumenckiego”), tj. kapitał, opłata przygotowawcza, odsetki, prowizje, koszty zabezpieczeń i ubezpieczeń, Spółka wskazała, iż koszt „obsługi domowej”, jako

opcjonalny, był w przywołanym formularzu prezentowany w rubryce dotyczącej całkowitej kwoty do zapłaty przez Konsumenta, a nie w rubryce „Inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”, w której Spółka zaprezentowała tylko koszty ustawowe, tj. opłatę przygotowawczą. Spółka wskazała także, iż usługa obsługi domowej nie jest usługą obowiązkową, co oznacza, że jej zlecenie przez Konsumenta nie stanowi warunku udzielenia pożyczki. Zdaniem Spółki: *posługując się (...) ustawową definicją całkowitego kosztu kredytu jako wszelkich kosztów, które Konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, a w tym kosztów „usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu”, nie winno budzić wątpliwości, iż skoro Spółka nie nakłada na Konsumenta obowiązku zawarcia umowy dodatkowej (świadczenia dodatkowych usług), to nie sposób utożsamiać kosztu obsługi domowej jako „innego kosztu, który konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”. Usługa: „obsługa domowa” nie stanowi zatem usługi dodatkowej, niezbędnej do uzyskania pożyczki. Jeżeli bowiem Konsument nie jest zainteresowany świadczeniem przez Spółkę owej usługi, to po stronie Konsumenta nie powstanie oczywiście żaden koszt z tego tytułu, do pokrycia którego będzie zobowiązany. Ponadto umieszczenie zapisu o kosztach „obsługi domowej” w formularzu informacyjnym byłoby mylące dla Konsumentów, gdyż zgodnie z definicją ustawową, byłoby przez nich rozumiane jako warunek „sine qua non” do uzyskania pożyczki”.*

Odnosząc się do ww. argumentacji Spółki, w opinii Prezesa Urzędu, ASPER Sp. z o.o., przygotowując ww. formularz dla konsumenta zainteresowanego skorzystaniem z opcji obsługi pożyczki w domu, w rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową” powinna wyszczególnić koszt związany z rozważaną opcją opłaty za obsługę pożyczki w domu. Należy również zauważyć, iż brak jest przeciwwskazań, aby Spółka opracowała i wręczyła konsumentowi dwie wersje formularza - jeden z nich mógłby uwzględniać skorzystanie z opcji obsługi pożyczki w domu, a drugi nie przewidywałby takiej możliwości. Określony w ustawie enumeratywny katalog informacji ma w założeniu dostarczyć konsumentowi wiedzy, która umożliwi mu, co należy podkreślić, porównanie różnych produktów na rynku i podjęcie decyzji, czy (a jeśli tak, to z kim) zawrzeć umowę o kredyt konsumencki / umowę pożyczki. Formularz jest kwalifikowaną informacją o charakterze *quasi-oferty*. Winien być zatem sformułowany w sposób pełny, spójny, niesprzeczny, przejrzysty i jednoznaczny, aby konsument miał dokładne informacje w zakresie wysokości kosztów związanych z zaciąganym zobowiązaniem. W przeciwnym razie nie będzie w stanie podjąć racjonalnej decyzji dotyczącej zawarcia umowy z konkretnym kredytodawcą/pożyczkodawcą. Wpisanie przez Spółkę do *Formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego* wykorzystywanego przy pożyczce z obsługą w domu w rubryce „koszty, które zobowiązany jest ponieść w związku z umową” informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu ma na celu uświadomić konsumentowi, jaką kwotę musi zapłacić za skorzystanie z dodatkowej opcji obsługi pożyczki w domu. Wskazanie na tę opłatę w ww. rubryce formularza umożliwić ma konsumentowi podjęcie świadomej decyzji co do tego, czy chce ponieść dodatkowe koszty w określonej przez Spółkę wysokości i skorzystać z ww. opcji. Należy dodatkowo zaznaczyć, iż pobierane aktualnie opłaty z tytułu skorzystania przez konsumenta z opcji obsługi pożyczki w domu (opłata za obieranie rat/opłata za obsługę) stanowi znaczną część kosztów pożyczki. Przykładowo (w oparciu o załącznik nr 9 do pisma Spółki z dnia 28 lutego 2013 r. zatytułowany Tabela Produktów [k. 37]): (1) przy pożyczce na kwotę 300 zł spłacanej w 29 tygodniowych ratach, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 165,21 zł, (2) przy pożyczce na kwotę 1000 zł spłacanej w 29 tygodniowych ratach, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 550,69 zł, (3) przy pożyczce na kwotę 300 zł spłacanej w 43 tygodniowych ratach, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 206,83 zł, (4) przy pożyczce na kwotę 1500 zł spłacanej w 43 tygodniowych ratach, opłata za obsługę pożyczki w domu

wynosi: 1034,14 zł, (5) przy pożyczce na kwotę 2000 zł spłacanej w 57 tygodniowych ratach, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 1471,14 zł, (6) przy pożyczce na kwotę 5000 zł spłacanej w 57 tygodniowych ratach, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 3677,84 zł.

W związku z powyższym opisane działanie Spółki polegające na niewypełnieniu w pełni dyspozycji art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim może nosić, w ocenie Prezesa Urzędu, znamiona bezprawności. Tym samym postawiony zarzut naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 2 tej ustawy został uprawdopodobniony.

Ad [25 b]

Prezes Urzędu, w pkt. I.1. b sentencji niniejszej decyzji, uznał, że działanie ASPER Sp. z o.o. polegające na niezamieszczaniu w Umowach pożyczek pieniężnych informacji o kosztach jakie ponieść może pożyczkobiorca w sytuacji zlecenia przez ASPER Sp. z o.o. firmie zewnętrznej prowadzenia wobec niego czynności windykacyjnych, może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W trakcie postępowania wyjaśniającego ustalono, że we wzorcu umowy o nazwie „Regulamin udzielania pożyczek gotówkowych”, mającym zastosowanie przy zawieraniu *Umów pożyczek pieniężnych*, Spółka zamieszcza postanowienie o treści: *Czynności prowadzone jako działania zlecone zewnętrznej firmie windykacyjnej, w przypadku bezskuteczności prowadzenia własnych działań windykacyjnych, Asper może zlecić czynności windykacyjne firmie zewnętrznej i dochodzić od Klienta poniesionych kosztów czynności windykacyjnych wykonanych przez firmę zewnętrzną. Opłaty obciążające Klienta z tego tytułu nie przekroczą 20% kwoty należności z tytułu umowy pożyczki przekazanej do windykacji (§ 13 ust. 5 niniejszego wzorca umowy).*

Prezes Urzędu analizując kwestionowane postanowienie ustalił, także, iż zgodnie z *Tabelą oprocentowania, opłat i prowizji* opłata za czynności windykacyjne, prowadzone jako działania zlecone zewnętrznej firmie windykacyjnej naliczana jest według „poniesionych kosztów, nie więcej niż 50,00 zł”. W ocenie Prezesa Urzędu w ten sposób Spółka zapewniła sobie uprawnienie do obciążania konsumenta kosztami windykacji prowadzonej przez podmiot zewnętrzny w wysokości zgodnej z *Tabelą oprocentowania, opłat i prowizji*, tym niemniej z tabeli tej nie wynika jednoznacznie jakie opłaty będą pobierane za poszczególne czynności.

W ocenie Prezesa Urzędu zamieszczenie takiego postanowienia może nie spełniać wymogów informacyjnych, o których mowa art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim, zgodnie z którym pożyczkodawca ma obowiązek zamieszczania w umowie o kredyt konsumencki informacji o kosztach, które pożyczkobiorca zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie.

W związku z powyższym opisane działanie Spółki polegające na niezamieszczaniu w Umowach pożyczek pieniężnych informacji o kosztach jakie ponieść może pożyczkobiorca w sytuacji zlecenia przez ASPER Sp. z o.o. firmie zewnętrznej prowadzenia wobec niego czynności windykacyjnych, w ocenie Prezesa Urzędu, może nosić znamiona bezprawności. Tym samym postawiony zarzut naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 2 tej ustawy został uprawdopodobniony.

Ad [25 c]

Prezes Urzędu, w pkt. I.1. c sentencji niniejszej decyzji, uznał, że działanie ASPER Sp. z o.o. polegające na niepodawaniu w umowach pożyczki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych Spółce w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z treścią art. 53 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, konsument ma prawo, bez podania przyczyny, do odstąpienia od umowy pożyczki w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia. W takim wypadku konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy pożyczki, z wyjątkiem odsetek za okres od dnia wypłaty pożyczki do dnia spłaty pożyczki (art. 54 ust. 1 ww. ustawy). W celu ułatwienia wyliczenia kwoty, jaką trzeba zwrócić, ustawodawca nakazał, by w umowie pożyczki podawać kwotowo odsetki należne w stosunku dziennym w wypadku odstąpienia od umowy, na co wskazuje wprost art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim.

Prezes Urzędu przeanalizował umowy pożyczki zawierane w oparciu o wzorzec umowny stosowany przez ASPER Sp. z o.o. w kontekście wypełnienia przez Spółkę dyspozycji art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim i ustalił, że w stosowanych *Umowach pożyczek pieniężnych* Spółka nie zawiera wskazanej powyżej informacji o kwocie odsetek od kredytu należnych w stosunku dziennym.

W związku z powyższym opisane działanie Spółki polegające na niewypełnieniu w pełni dyspozycji art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim może nosić, w ocenie Prezesa Urzędu, znamiona bezprawności. Tym samym postawiony zarzut naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 2 tej ustawy został uprawdopodobniony.

Uprawdopodobnienie naruszenia art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy.

[26] Przedsiębiorcy postawiony został zarzut stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez:

- [a] podawanie w *Umowach pożyczek pieniężnych* nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co może wyczerpywać znamiona nieuczciwej praktyki rynkowej zdefiniowanej w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.
- [b] stosowaniu opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co może stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.
- [c] stosowanie opłaty przygotowawczej, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co może stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Ad [26 a]

Nieuczciwe praktyki rynkowe zostały określone w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Na podstawie definicji zawartej w art. 2 pkt 4 tej

ustawy przez praktyki rynkowe rozumie się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy, sposób postępowania, oświadczenie lub informację handlową, w szczególności reklamę lub marketing, bezpośrednio związane z promocją lub nabyciem produktu przez konsumenta. Należy wskazać, że pojęcie produktu wskazane w art. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym ma szeroki zakres i obejmuje każdy towar lub usługę. Zatem działanie ASPER Sp. z o.o. polegające na podawaniu konsumentowi informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania *Umowach pożyczek pieniężnych* może zostać uznane za praktykę rynkową w rozumieniu niniejszej ustawy.

Dokonując analizy praktyki rynkowej stosowanej przez przedsiębiorcę należy poddać ocenie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym to, czy dana praktyka jest nieuczciwa. Należy zauważyć, iż w świetle art. 4 tej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, stosowana przez przedsiębiorcę praktyka rynkowa jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy, w trakcie jej zawierania lub po zawarciu. Przedmiotowy przepis stanowi klauzulę generalną, która na okoliczność stosowania danej praktyki podlega stosownej konkretyzacji. Podkreślenia wymaga, że art. 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym wprost zakazuje stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych. W związku z powyższym, zasadne jest zatem dokonanie oceny przesłanki nieuczciwości w kontekście naruszenia dobrych obyczajów oraz możliwości zniekształcenia w sposób istotny zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta w trakcie zawierania umowy.

W relacjach z konsumentami, istota zachowań zgodnych z dobrymi obyczajami była wielokrotnie interpretowana w judykaturze. Jak wskazał Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w wyroku z dnia 23 lutego 2006 r., sygn. XVII Ama 118/04, istotą pojęcia dobrego obyczaju jest szeroko pojęty szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien on wyrażać się właściwym informowaniem o przysługujących im uprawnieniach, niewykorzystywaniu uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, a także wykorzystania jego niewiedzy i naiwności (...) czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania⁴.

Należy wskazać, że ocena każdej praktyki rynkowej, w tym praktyki określonej w art. 5 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, polegającej na działaniu wprowadzającym w błąd odnosi się do decyzji podejmowanych przez przeciętnego konsumenta - zatem oceniając działania ASPER Sp. z o.o. pod kątem naruszenia ww. ustawy, konieczne jest odniesienie się do pojęcia przeciętnego konsumenta.

Będące przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia działanie Spółki powinno być wobec tego oceniane z perspektywy przeciętnego jej adresata. Należy zatem ocenić, czy mógł on zostać wprowadzony w błąd poprzez przedmiotowe działanie ASPER Sp. z o.o., tzn. czy mógł na podstawie *Umowy pożyczki pieniężnej* powziąć błędne przekonanie o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (pkt 1.2.a. sentencji niniejszej decyzji).

Należy wskazać, że adresatem zakwestionowanych praktyk stosowanych przez Spółkę jest ogół konsumentów. Możliwość zawarcia umowy pożyczki z ASPER Sp. z o.o. nie

⁴ K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2002, str. 804.

jest ograniczona dla określonej, dającej się wyodrębnić na podstawie wspólnej cechy grupy konsumentów. Zawarcie umowy pożyczki ze Spółką możliwe jest przez nieograniczony krąg odbiorców, potencjalnie każdą osobę, która chciałaby skorzystać z oferty ASPER Sp. z o.o.

W związku z powyższym za przeciętnego konsumenta należy uznać w niniejszej sprawie konsumenta dostatecznie dobrze poinformowanego, uważnego i ostrożnego przy uwzględnieniu czynników społecznych, kulturowych i językowych charakterystycznych dla polskiego konsumenta. Wskazanie na cechy takie jak dostateczne poinformowanie, uwaga oraz ostrożność określa pewien zespół cech mentalnych konsumenta (jego „przeciętność”), co polega na tym, że z jednej strony można wymagać od niego pewnego stopnia wiedzy i orientacji w rzeczywistości, lecz z drugiej strony nie możemy uznać, iż jego wiedza jest kompletna i profesjonalna.

Wskazania wymaga, iż każdy konsument ma prawo do rzetelnej informacji, która - przy założeniu dokonania z jego strony aktów staranności celem zrozumienia istoty kierowanych do niego przez przedsiębiorcę informacji - nie będzie wprowadzać w błąd. Należy wyraźnie podkreślić, iż nie bez znaczenia jest sposób przekazania przeciętnemu konsumentowi informacji dotyczących zawieranej umowy, bowiem prawo konsumenta do transparentności przekazu profesjonalisty (należytego poinformowania) ma kardynalne znaczenie dla świadomego procesu decyzyjnego konsumenta. Naruszenie tego prawa (brak transparentności, nienależyte przekazanie informacji, przekazanie informacji nieprawdziwych) może skutkować bowiem tym, iż nawet przeciętny konsument nie będzie w stanie wykorzystać swojej wiedzy, ostrożności, racjonalnego postrzegania rzeczywistości i rozpoznać grożącego mu niebezpieczeństwa w postaci bezprawnych działań profesjonalisty. W tak zakłóconych warunkach przeciętny konsument nie będzie miał możliwości podjęcia świadomej decyzji.

W związku z powyższym działania ASPER Sp. z o.o. określone w pkt. 1.2.a. sentencji decyzji należy oceniać przez pryzmat wyżej opisanego modelu konsumenta, który jest adresatem tychże działań Spółki i adresatem praktyk rynkowych stosowanych przez ASPER Sp. z o.o.

W ocenianych w przedmiotowym postępowaniu okolicznościach należy uznać, iż wskazywanie przez Spółkę nieprawdziwej informacji o wysokości rrsu tworzyło po stronie konsumentów wrażenie, iż warunki udzielanej pożyczki są bardziej korzystne, niż miało to miejsce w rzeczywistości. Ma to wpływ na postrzeganie i ocenę oferty Spółki. W omawianych okolicznościach dochodziło do istotnego zniekształcenia zachowania rynkowego konsumenta.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym: „Praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął”. Przepis ten jest dalej uszczegółowiony w art. 5 ust. 2 pkt 1 - zgodnie z którym „Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji”.

Potencjalna zdolność wprowadzenia w błąd ma miejsce szczególnie wtedy, gdy przedsiębiorca ukrywa istotne dla podjęcia przez konsumenta racjonalnej decyzji rynkowej informacje lub przedstawia je w niejasny, niezrozumiały lub dwuznaczny sposób. W wyniku powyższych praktyk przeciętny konsument może wyrobić sobie mylne wyobrażenie o korzyściach wynikających ze złożonej propozycji, które nie znajdują odzwierciedlenia w rzeczywistym stanie rzeczy. Wprowadzenie w błąd polega przede wszystkim na pewnym zniekształceniu procesu decyzyjnego konsumenta poprzez wytworzenie w jego umyśle mylnego przekonania co do

transakcji, w którą chce się zaangażować. W rezultacie wytworzenia się tego mylnego przekonania konsument podejmuje decyzję o zaangażowaniu lub wycofaniu się z danej decyzji, przy czym istotne jest to, że takiej decyzji by nie podjął, gdyby nie nieuczciwe działania przedsiębiorcy. Takie zniekształcenie procesu decyzyjnego konsumenta, w przypadku praktyk wprowadzających w błąd przez działanie, polega głównie na podawaniu fałszywych lub mylących informacji dotyczących produktu lub sposobu jego prezentacji albo wprowadzenia na rynek⁵.

Dla prawidłowego zinterpretowania celu ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym należy wskazać, iż przedsiębiorca nie tyle musi faktycznie spowodować, iż przeciętny konsument podejmie decyzję, której przy braku wprowadzenia w błąd by nie podjął, co wystarczy już samo wystąpienie takiej możliwości wprowadzenia w błąd, a co za tym idzie samej możliwości podjęcia decyzji, której inaczej konsument by nie podjął.

Wymaga podkreślenia, że obowiązek rzetelnego informowania konsumentów obejmuje wszystkie etapy sprzedaży, począwszy od przekazów reklamowych (ofertowych), których celem jest zainteresowanie potencjalnych nabywców ofertą handlową przedsiębiorcy, aż do momentu zawarcia umowy, której przedmiotem będzie nabycie towaru lub usługi.

Należy zwrócić uwagę, iż ustawa o kredycie konsumenckim stanowi implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz. U.UE L z dnia 22 maja 2008 r., dalej również dyrektywa w sprawie umów o kredyt konsumencki, dyrektywa). W motywie 18 do tej dyrektywy ustawodawca europejski wskazał, iż konsumentom powinno zapewnić się ochronę przed nieuczciwymi lub wprowadzającymi w błąd praktykami, w szczególności w odniesieniu do ujawnianych przez kredytodawcę informacji, zgodnie z dyrektywą 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 149 z dnia 11 czerwca, 2005 r.). Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, o przepisy której Prezes Urzędu rozstrzyga w zakresie pkt. I.2.a. sentencji niniejszej decyzji, stanowi implementację ww. dyrektywy.

Przedsiębiorcy ASPER Sp. z o.o. został postawiony zarzut bezprawnego godzącego w zbiorowe interesy konsumentów działania, polegającego na stosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej w rozumieniu art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, poprzez podawanie w *Umowach pożyczek pieniężnych* nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania.

Zgodnie z treścią art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim umowa pożyczki powinna określać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania.

W myśl art. 5 pkt 12 ustawy o kredycie konsumenckim rzeczywista roczna stopa oprocentowania to całkowity koszt pożyczki ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty pożyczki w stosunku rocznym. Należy również zauważyć, iż w motywie 19 do dyrektywy w sprawie umów o kredyt konsumencki ustawodawca europejski wskazał, iż w celu zapewnienia możliwie największej przejrzystości i porównywalności ofert takie informacje (informacje na temat warunków i kosztów kredytu oraz zobowiązań konsumenta) powinny w szczególności zawierać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania mającą

⁵ R. Stefanicki, *Interpretacja dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych wobec konsumentów na rynku wewnętrznym*, Głosa 1/2000, str. 88.

zastosowanie do danego kredytu, określaną w całej Wspólnocie w taki sam sposób. Podawanie przez wszystkich kredytodawców i pożyczkodawców rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania liczonej w ten sam sposób (w myśl art. 25 ust. 3 ustawy o kredycie konsumenckim sposób jej obliczenia określa załącznik nr 4 do ustawy) i obrazującej, jaki jest rzeczywisty wyrażony procentowo koszt kredytu, pozwala konsumentowi porównywać oferty różnych kredytodawców /pożyczkodawców oraz wybrać najbardziej korzystną finansowo opcję. Dlatego tak ważne jest, aby rzeczywista roczna stopa oprocentowania liczona była w sposób prawidłowy.

Prezes Urzędu ustalił, że w zawieranych z konsumentami *Umowach pożyczek pieniężnych* Spółka z obsługą w domu prezentowała błędną informację o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (dalej także: rrsó). I tak przykładowo przy pożyczce na kwotę 1500 zł, której spłata miała nastąpić w 57 ratach tygodniowych po 51,06 zł wraz z obsługą w domu, przedsiębiorca deklarował rrsó na poziomie 41,34 proc., podczas gdy faktycznie wynosiło ono 285,35 proc. Natomiast przy pożyczce na kwotę 540 zł, której spłata miała nastąpić w 57 ratach tygodniowych po 17,02 zł, przedsiębiorca deklarował rrsó na poziomie 41,34 proc., podczas gdy faktycznie wynosiło ono 285,35 proc.

W takiej sytuacji przeciętny konsument mógł uznać, iż prezentowana przez Spółkę rzeczywista roczna stopa oprocentowania liczona była w sposób prawidłowy, podczas gdy jej faktyczna wartość była znacząco wyższa od deklarowanej przez ASPER Sp. z o.o. Poprzez takie działania Spółki cel ustawodawcy krajowego (zbieżny z celem ustawodawcy europejskiego) ujawniający się w dążeniu do budowania jasnych, transparentnych i opartych na porównywalności warunków ofert, nie zostaje osiągnięty. Porównywanie wysokości rrsó kredytów konsumenckich / pożyczek jest zaburzone i wprowadzony w błąd konsument może zawrzeć umowę pożyczki, która w rzeczywistości nie jest ofertą najbardziej korzystną finansowo. W opinii Prezesa Urzędu, informacje prezentowane przez przedsiębiorców mające bezpośredni wpływ na sytuację ekonomiczną konsumenta powinny być jak najbardziej rzetelne, prawdziwe i pełne. Przeciętny konsument w sferze dotyczącej jego finansów wymaga szczególnej ochrony ze strony Prezesa Urzędu.

Należy zatem wskazać, że konsument pod wpływem wprowadzającej w błąd nieprawdziwej informacji o wysokości rrsó mógł zawrzeć umowę pożyczki z ASPER Sp. z o.o. zamiast wybrać ofertę korzystniejszą spośród innych dostępnych na rynku usług finansowych ofert kredytów konsumenckich / pożyczek kierując się mylnym wyobrażeniem o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co powodowało korzystniejsze postrzeganie warunków umowy pożyczki zawieranej ze Spółką przez adresata zakwestionowanej praktyki. Zaniżona wartość rrsó w porównaniu z faktyczną jej wysokością niewątpliwie zwiększała zainteresowanie ofertą ASPER Sp. z o.o. Wprowadzenie w błąd poprzez udzielanie konsumentom nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania rzutuje zatem na prawidłowość podejmowanej decyzji rynkowej. Konsument mógł zawrzeć umowę pożyczki, czego mógłby nie zrobić w przypadku posiadania pełnej wiedzy o faktycznej wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. Uzasadnionym jest zatem przyjęcie, że przeciętny konsument, sugerując się wprowadzającą w błąd nieprawdziwą informacją o wysokości rrsó, mógł podjąć decyzję, której inaczej by nie podjął, tj. mógł zawrzeć umowę pożyczki z ASPER Sp. z o.o.

W związku z powyższym w ocenie Prezesa Urzędu opisane działanie Spółki może nosić znamiona bezprawności, bowiem mogło wprowadzać konsumentów w błąd co do faktycznej wysokości rrsó, a tym samym naruszać art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Tym samym postawiony zarzut naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy

o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 2 pkt 3 tej ustawy został uprawdopodobniony.

Ad [26 b i 26 c]

Czynem nieuczciwej konkurencji jest - zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji - działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Przepis art. 3 ust. 1 ww. ustawy stanowi klauzulę generalną, niemniej w doktrynie i orzecznictwie zaakceptowany jest pogląd, iż może on stanowić samodzielną podstawę do uznania praktyki za czyn nieuczciwej konkurencji, pomimo iż nie można go odnieść do któregośkolwiek ze stypizowanych czynów wyraźnie zakazanych wymienionych w rozdziale II ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji⁶. Aby działanie przedsiębiorcy mogło być w kontekście przedmiotowego postępowania uznane za czyn nieuczciwej konkurencji, powinno spełniać przesłankę sprzeczności z prawem lub dobrymi obyczajami i jednocześnie zagrażać lub naruszać interes klienta⁷.

Klauzula generalna dobrych obyczajów podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, czyli takie działania, które potocznie określone są jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające *in minus* od przyjętych standardów postępowania⁸. W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj” powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów.

W stosunkach z konsumentami szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerłość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość⁹.

Ponadto, mimo, że pojęcie dobrych obyczajów nie jest w prawie zdefiniowane, to, podobnie jak klauzula zasad współżycia społecznego, jest przedmiotem wielu orzeczeń sądowych oraz opracowań doktryny¹⁰. Wskazuje się, że dobre obyczaje to uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje w ujęciu etyczno-moralnym, a na ich treść składają się elementy etyczne i socjologiczne kształtowane przez oceny moralne i społeczne stanowiące uzupełnienie porządku prawnego.

W zakresie określenia istoty poszanowania dobrych obyczajów orzecznictwo odwołuje się m.in. do istoty dobrego obyczaju jako szeroko rozumianego szacunku dla drugiego człowieka. Przy takim założeniu sprzeczne z dobrym obyczajem jest np. nierzetelne udzielanie informacji konsumentom¹¹. Obowiązek informowania partnera o istotnych

⁶ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 lipca 1995, sygn. akt I ACr 308/95 - *Jeżeli określone działanie nie mieści się w katalogu czynów wyraźnie zakazanych przez ustawę należy na podstawie przewidzianej w art. 3 ustawy klauzuli generalnej, jako uniwersalnego zakazu nieuczciwej konkurencji, ocenić charakter tego działania z uwzględnieniem przesłanek zawartych w tym przepisie.*

⁷ M. Sieradzka, *Komentarz do art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* [w:] K. Kohutek, M. Sieradzka, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, pkt 4.3.1, LEX 2008.

⁸ K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2002 r., str. 804.

⁹ A. Olejniczak, *Komentarz do art. 385 (1) Kodeksu cywilnego*, pkt 10 [w:] A. Kidyba (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna*, LEX, 2010.

¹⁰ Por. wyrok SA we Wrocławiu z 13 listopada 1991 r., sygn. akt I ACr 411/91, *Wokanda 1992/4*, J. Szwaia [w:] *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, Warszawa 2000, str. 122-133, R. Stefanicki, *Dobre obyczaje w prawie polskim*, Przegląd Prawa Handlowego, 2002/5.

¹¹ wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 marca 2005 r., sygn. akt VI ACa 774/2004.

(z jego punktu widzenia) okolicznościach dotyczących m.in. przedmiotu świadczenia, a także powinność czynienia tego w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny - jest cechą generalną prawa umów i wyływa z obowiązku lojalnego kontraktowania¹². Najczęściej akceptuje się nową tendencję w odczytywaniu pojęcia dobrych obyczajów w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, którą charakteryzuje podejście ekonomiczno-funkcjonalne. Jego istotą jest przywiązywanie wagi nie do przestrzegania dobrych obyczajów „w ogóle”, ale do zachowania przedsiębiorców w działalności gospodarczej. Syntetyczne ujęcie tych poglądów wyraża się w stwierdzeniu, że dobre obyczaje to normy moralne i zwyczajowe stosowane w działalności gospodarczej. Odchodzi się tu zatem od ujęcia tradycyjnego, zgodnie z którym dobre obyczaje były oceniane z punktu widzenia ogólnych zasad etyczno - moralnych, a istotne kryterium stanowiło poczucie godności ogółu ludzi, myślących sprawiedliwie i słusznie¹³.

Z uwagi na to, iż normy postępowania będące „dobrymi obyczajami” mają z reguły charakter moralny i zwyczajowy, nie da się określić zamkniętego ich katalogu. Dopiero zatem w konkretnej sytuacji możliwe jest przypisanie im określonej treści, poprzez ocenę konkretnego postępowania z punktu widzenia ukształtowanej, uczciwej postawy przedsiębiorców - przyjmując za miernik uczciwości ocenę zorientowaną na zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania konkurencji przez rzetelne i niezafalszowane współzawodnictwo pod względem jakości, ceny i innych pożądanych przez klientów cech oferowanych towarów i usług oraz poszanowanie pozycji konsumentów.

W wyroku z dnia 4 listopada 2011 r. (I CSK 796/10, LEX nr 1095811) Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na dobry obyczaj odnoszenia się do każdego człowieka z powagą i szacunkiem, natomiast traktowanie konsumentów przedmiotowo uznał za przekroczenie granic działania przyzwoitego i godziwego. Z kolei Sąd Okręgowy - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie wskazał w wyroku z dnia 25 lipca 2013 r. (sygn. akt XVII AmC 9145/12, niepubl.), iż dobre obyczaje to w szczególności *normy postępowania polegające na nienadużywaniu w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej*.

Jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy: *W płaszczyźnie stosunków kontraktowych zasady te wyrażają się istnieniem powszechnie akceptowanych reguł przyzwoitego zachowania się wobec kontrahenta. Szczególne znaczenie mają reguły uczciwości i rzetelności tzw. „kupieckiej”, których należy wymagać od przedsiębiorcy - profesjonalisty na rynku, a mianowicie przestrzegania dobrych obyczajów, zasad uczciwego obrotu, rzetelnego postępowania czy lojalności i zaufania*¹⁴. Zdaniem Prezesa Urzędu, zasady uczciwości i rzetelności kupieckiej przy tworzeniu umowy kredytu konsumenckiego powinny uwzględniać również interes konsumentów, a przynajmniej go nie naruszać. Działania przedsiębiorcy nie powinny dążyć do uprzywilejowania tylko silniejszej strony kontraktu, z jednoczesnym pokrzywdzeniem tej słabszej - czyli konsumenta.

Z kolei w cytowanym już wyroku z dnia 26 września 2002 r. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż dokonując wykładni prawa (w przedmiocie dobrych obyczajów) należy mieć na względzie także jej znaczenie na przyszłość. *Określone rozumienie konkretnego zachowania jako zgodnego z dobrymi obyczajami lub z nimi sprzecznego może wpływać na kształtowanie właściwych wzorców postępowania i zapobiegać upowszechnieniu praktyk niezastugujących na aprobatę*. Stanowisko to koresponduje z funkcją prewencyjną decyzji Prezesa Urzędu.

¹² Ewa Łętowska, *Prawo umów konsumenckich*, Wydanie 2. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002, str. 215-216.

¹³ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2002 r., sygn. akt III CKN 213/01, LEX nr 75249.

¹⁴ Wyrok SN z dnia 22 czerwca 2010 r., sygn. IV CSK 555/09.

W doktrynie przeważa pogląd, że sprzeczność z dobrymi obyczajami podlega ocenie obiektywnej. Z tego zaś wynika, iż w zasadzie jest obojętne, czy sprawca czynu miał świadomość, że jego zachowanie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz czy niewiedza ta była usprawiedliwiona lub nie. Jest to stanowisko akceptowane również przez judykaturę¹⁵.

Przepis art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji odsyła również do przesłanki zagrożenia lub naruszenia interesu innego przedsiębiorcy lub klienta. Pod pojęciem „klienta” należy również rozumieć konsumenta w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.¹⁶ Interesy konsumenta należy rozpatrywać przede wszystkim w wymiarze ekonomicznym, to znaczy, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej przedsiębiorca powinien dążyć do tego, aby interes ekonomiczny nie doznał nieusprawiedliwionego uszczerbku na skutek nierzetelnych działań przedsiębiorcy.

W celu dokonania oceny, czy dana praktyka narusza dobre obyczaje konieczne jest określenie skutków, jakie z niej wynikają zarówno dla konsumenta, jak i dla przedsiębiorcy.

Ad [26 b]

Opłata za obsługę pożyczki w domu

Prezes Urzędu ustalił, iż ASPER Sp. z o.o. w ramach umowy pożyczki pobiera od konsumentów opłatę za obsługę pożyczki w domu. Należy zatem stwierdzić, iż opłata za obsługę w domu pobierana jest w zamian za odbiór rat pożyczki w miejscu zamieszkania konsumenta przez przedstawiciela pożyczkodawcy - wierzyciel stawia się w miejscu zamieszkania dłużnika w celu odbioru świadczenia.

Prezes UOKiK ustalił, iż dla pożyczek o takiej samej liczbie rat opłata za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania ustalana jest na różnym poziomie. Przykładowo, dla pożyczki w kwocie 500 zł na 57 tygodni, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi 367,78 zł, dla pożyczki w kwocie 2000 zł na 57 tygodni, opłata ta wynosi 1471,14 zł, dla pożyczki w kwocie 3000 zł na 57 tygodni opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi 2206,71 zł, a dla pożyczki w kwocie 5000 zł na 57 tygodni, opłata ta wynosi 3677,84 zł. Prezes Urzędu ustalił również, iż kwota opłaty wyrażona jako odsetek kwoty pożyczki zależy wyłącznie od okresu spłaty. W każdym z podanych przykładów opłata za obsługę w domu przy tym samym okresie spłaty pożyczki równym 57 tygodni stanowi 73,56 proc. kwoty pożyczki. Analogicznie przy okresie spłaty pożyczki wynoszącym 29 tygodni opłata ta stanowi 55,07 proc. kwoty pożyczki, 43 tygodni - 68,94 proc. tej kwoty. Należy zatem stwierdzić, iż wysokość opłaty za obsługę w domu dla danego okresu spłaty pożyczki jest zależna wyłącznie od kwoty pożyczki oraz okresu spłaty.

W ocenie Prezesa Urzędu odbiór pożyczki w domu to konkretne świadczenie, związane z podejmowaniem przez ASPER Sp. z o.o. określonych czynności. Należy zauważyć, iż obsługa w domu pożyczki zaciągniętej przez tego samego konsumenta na kwotę 2000 zł i 3000 zł na ten sam okres do spłaty wynoszący 57 tygodni - co do zasady - powinna następować, w ocenie Prezesa UOKiK, na podobnych zasadach. Przy założeniu regularnej spłaty tych pożyczek, przedstawiciel Spółki powinien dokonać 57 odbiorów rat dla każdej z nich. Różnica w opłacie za obsługę w domu dla pożyczki w ww. kwotach wynosi jednak 735,57 zł, co obrazuje, iż jedynym wyznacznikiem wysokości tej opłaty dla tego samego okresu spłaty pożyczki jest kwota pożyczki.

¹⁵ Por. J. Szwaja, komentarz do art. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji [w:] J. Szwaja (red.) *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, wyd. 2, Warszawa 2006, str. 165, pkt 69 i n. oraz przytoczone tam źródła i orzecznictwo.

¹⁶ Por. wnioski wynikające z wyroku SOKiK w Warszawie z dnia 20 lutego 2007 r. sygn. akt XVII AmA 95/07.

W ocenie Prezesa Urzędu, w świetle zaprezentowanych okoliczności, przyjęty przez ASPER Sp. z o.o. sposób naliczania opłaty za obsługę w domu może powodować brak ekwiwalentności względem wartości usługi świadczonej przez Spółkę w ramach tej opłaty. Powyższe działanie może zagrażać ekonomicznym interesom konsumentów i stanowić przy tym działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami. Niezbędne jest zatem przyjęcie takiej metody kalkulowania ww. opłaty, by odpowiadała ona wartości realizowanego świadczenia.

Wobec powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, opisane działanie ASPER Sp. z o.o., jako niezgodne z dobrymi obyczajami oraz zagrażające interesom klienta, może stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Za uprawdopodobnione należy zatem uznać, iż działanie Spółki opisane w pkt. I.2 b sentencji niniejszej decyzji wypełnia znamiona praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad [26 c]

Opłata przygotowawcza

Prezes Urzędu ustalił, iż ASPER Sp. z o.o. w ramach zawieranych z konsumentami umów pożyczki pobiera opłatę przygotowawczą.

Opłata ta, jak ustalił Prezes Urzędu, kalkulowana jest na różnym poziomie dla różnych kwot pożyczki. Przykładowo w umowach pożyczek zawieranych na 57 tygodni na kwotę pożyczki równą 1500 złotych Spółka zastrzegała tę opłatę w wysokości 120 zł, zaś w umowach pożyczek zawieranych również na 57 tygodni, ale przy kwocie pożyczki równej 2400 zł zastrzeżono opłatę przygotowawczą w wysokości 192 zł. Przykłady zróżnicowania opłaty przygotowawczej pobieranej przez ASPER Sp. z o.o. ilustruje poniższa tabela:

Kwota pożyczki	Opłata przygotowawcza	Opłata przygotowawcza wyrażona jako % kwoty pożyczki
Okres spłaty: 29 tygodni		
600 zł	48,00 zł	8,00
800 zł	64,00 zł	8,00
1000 zł	80,00 zł	8,00
Okres spłaty: 43 tygodni		
600 zł	48,00 zł	8,00
800 zł	64,00 zł	8,00
1000 zł	80,00 zł	8,00
1500 zł	120,00 zł	8,00
600 zł	48,00 zł	8,00
800 zł	64,00 zł	8,00
1000 zł	80,00 zł	8,00
1500 zł	120,00 zł	8,00
2400 zł	192,00 zł	8,00

Wysokość opłaty przygotowawczej dla danego okresu spłaty pożyczki zależna jest zatem wyłącznie od kwoty pożyczki. Ponadto, co wynika z powyższych danych, wraz z wydłużeniem okresu spłaty procent, jaki stanowi opłata przygotowawcza w stosunku do kwoty pożyczki kształtuje się na stałym poziomie 8 proc. pożyczanej kwoty. Okres spłaty dla podejmowanych czynności przygotowawczych do zawarcia umowy pożyczki, w ocenie Prezesa UOKiK, pozostaje - co do zasady - bez znaczenia. W ocenie Prezesa Urzędu przygotowanie przez Spółkę umowy pożyczki następować

powinno w każdym przypadku - co do zasady - na tych samych warunkach. ASPER Sp. z o.o. posługuje się gotowym wzorcem umowy, który Spółka każdorazowo uzupełnia o zindywidualizowane dane konkretnego konsumenta zawierającego umowę pożyczki. Proces oceny ryzyka kredytowego również jest ustandaryzowany, w szczególności dla zbliżonych kwot pożyczki. Proces przygotowania umowy pożyczki na kwotę 1500 zł i 2400 zł, w ocenie Prezesa UOKiK, przebiega w ten sam sposób, wymagając od ASPER Sp. z o.o. podjęcia tych samych czynności, za co powinna być pobierana opłata w tej samej wysokości. Niezrozumiałe jest zatem pobieranie przez Spółkę opłaty przygotowawczej w różnych wysokościach. Uzależnianie wysokości opłaty przygotowawczej od kwoty pożyczki powoduje, że nie odzwierciedla ona kosztów faktycznie ponoszonych przez przedsiębiorcę w związku z przygotowaniem umowy.

W ocenie Prezesa Urzędu nie ma uzasadnienia dla odrębnego obciążania konsumenta tymi opłatami, podczas gdy koszty tych czynności są zwykłymi kosztami prowadzonej działalności. Innymi słowy, czynności, za które pobierana jest opłata nie stanowią szczególnej usługi świadczonej konsumentowi. Koszty tego rodzaju czynności powinny być ujmowane w ramach pobieranej przez przedsiębiorców prowizji. Zgodnie z ustawą o kredycie konsumenckim, konsument ma prawo otrzymać bezpłatny projekt umowy przed jej zawarciem, a zatem nie można od niego pobierać żadnych dodatkowych opłat związanych z przygotowaniem do zawarcia umowy

W ocenie Prezesa UOKiK, tak ustalona opłata wstępna w wysokości zależnej od kwoty udzielanej pożyczki nie odzwierciedla rzeczywistych kosztów przygotowania umowy ponoszonych przez ASPER Sp. z o.o. Należy bowiem zauważyć, iż przedsiębiorca posługuje się gotowym wzorcem umowy, do którego wpisuje jedynie dane konsumenta, kwotę kredytu itd. Proces oceny ryzyka kredytowego jest również ustandaryzowany. Stąd też uzależnianie wysokości opłaty wstępnej od kwoty pożyczki powoduje, że nie odzwierciedla ona kosztów faktycznie ponoszonych przez przedsiębiorcę w związku z przygotowaniem umowy.

Zdaniem Prezesa Urzędu, w świetle zaprezentowanych okoliczności, przyjęty przez ASPER Sp. z o.o. sposób naliczania opłaty przygotowawczej powoduje brak ekwiwalentności względem wartości usługi świadczonej przez Spółkę w ramach tej opłaty. Powyższe działanie może zagrażać ekonomicznym interesom konsumentów i stanowić przy tym działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami. Konieczne jest zatem przyjęcie takiej metody kalkulowania ww. opłaty, by odpowiadała ona wartości realizowanego świadczenia.

Wobec powyższego, w ocenie Prezesa Urzędu, opisane działanie ASPER Sp. z o.o., jako niezgodne z dobrymi obyczajami oraz zagrażające interesom klienta, może stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Za uprawdopodobnione należy zatem uznać, iż działanie Spółki opisane w pkt. I.2. sentencji niniejszej decyzji wypełnia znamiona praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Uprawdopodobnienie naruszenia art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy.

- [27] Przedsiębiorcy postawiony został zarzut stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez stosowanie postanowienia wzorca umownego pkt 15 Umowy pożyczki pieniężnej o treści: *Koszty wezwań i wypowiedzenia na dzień podpisania umowy wynoszą: (...) 25,00 zł za wezwanie lub wypowiedzenie listem poleconym*, które zostało uznane za klauzulę abuzywną i wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeksu postępowania cywilnego.

W myśl art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego. Natomiast zgodnie z przepisem art. 479(43) k.p.c. *wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, o którym mowa w art. 479(45) § 2.*

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie wzorca umowy wykorzystywane w obrocie konsumenckim przez ASPER Sp. z o.o., wymienione w punkcie 1.3 sentencji decyzji administracyjnej, może być uznane za tożsame, tak co do celu, jak i skutku jego stosowania, z odpowiednim postanowieniem wpisanym na podstawie prawomocnego wyroku SOKiK do rejestru postanowień niedozwolonych, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. i, w konsekwencji, naruszać przepisy art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Argumentując słuszność tej tezy zestawiono poniżej postanowienie kwestionowane, odpowiadające mu postanowienie niedozwolone, wprowadzone do rejestru, oraz wskazano przesłanki dowodzące ich tożsamości.

We wzorcu umowy pn. Umowa pożyczki pieniężnej znajduje się postanowienie o treści: *„Koszty wezwań i wypowiedzenia na dzień podpisania umowy wynoszą: (...) 25,00 zł za wezwanie lub wypowiedzenie listem poleconym”*, podczas gdy w rejestrze postanowień niedozwolonych zapisano postanowienie o treści:

„(...) zawiadomienie posiadacza rachunku, kredytobiorcy, poręczycieli o wypowiedzeniu umowy (...) - wysłane listem zwykłym 15 zł - wysłane listem poleconym 20 zł (wyrok SOKiK z dnia 20 lutego 2009 r., sygnatura akt AmC 96/08, numer postanowienia w rejestrze: 1806),

W ocenie Prezesa Urzędu kwestionowane postanowienie mieści się w hipotezie klauzuli zamieszczonej w rejestrze postanowień niedozwolonych. Powyższa klauzula przewiduje kwoty opłat, które w żaden sposób nie są uzasadnione kosztami ponoszonymi w związku z wysłaniem wypowiedzenia umowy, a ponadto, nie zastrzeżono analogicznej opłaty na rzecz konsumenta, w przypadku, gdyby to konsument wypowiedział umowę. W ocenie sądu, opłata za zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy, będąc zastrzeżoną tylko na rzecz przedsiębiorcy, w sposób nieuzasadniony i nadmierny obciąża konsumenta i jako taka kształtuje jego obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowana przez Spółkę klauzula, może mieć charakter tożsamy do wskazanego powyżej postanowienia wpisanego do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone. Stosowana przez Asper Sp. z o.o. opłata w wysokości 25 zł *„za wezwanie lub wypowiedzenie listem poleconym”*, nie może być uznana za odpowiadającą kosztom, jakie w rzeczywistości wiążą się z listem poleconym.

Reasumując uznać należy, iż kwestionowane postanowienie, zawarte we wzorcu umowy pn. Umowa pożyczki pieniężnej mieści się w hipotezie wymienionej klauzuli wpisanej do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, a jego stosowanie przez przedsiębiorców wyczerpuje znamiona bezprawności. Wobec czego postawiony przedsiębiorcy zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1 tej ustawy należy uznać za uprawdopodobniony.

Uprawdopodobnienie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów

[28] Ostatnią przesłanką, jaką należy rozpatrzyć w niniejszej sprawie jest wykazanie, iż kwestionowane zachowania przedsiębiorcy godzą w zbiorowe interesy konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiuje ww. pojęcia. Należy jednak przyjąć, że interesem, który podlega ochronie na podstawie art. 24 ustawy jest interes prawny, rozumiany jako określone potrzeby konsumenta uznane przez ustawodawcę za godne ochrony. Działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów wtedy, gdy wywołuje negatywne skutki w sferze ich praw i obowiązków. Nie jest zbiorowym interesem suma indywidualnych interesów konsumentów. W pojęciu praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów mieści się działanie przedsiębiorcy, które jest skierowane do oznaczonych, ale dostatecznie licznych konsumentów, o ile przy tym łączy ich wspólna cecha rodzajowa¹⁷.

W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów - wszystkich konsumentów będących lub mogących być klientami ASPER Sp. z o.o. Należy przy tym wskazać, że zdaniem Sądu Najwyższego wystarczające powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów, za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bowiem takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy¹⁸.

Interes konsumentów należy przy tym rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę na zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów powiązane jest z naruszeniem interesów gospodarczych konsumentów. Pod tym pojęciem należy rozumieć zarówno naruszenie interesów *stricte* ekonomicznych (o wymiarze majątkowym), jak również prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom dokonywanie transakcji handlowych z przedsiębiorcami przy całkowitym zrozumieniu rzeczywistego sensu ekonomicznego i prawnego warunków dokonywanych czynności na etapie przedkontraktowym oraz w czasie wykonywania umowy, czego urzeczywistnieniem jest m.in. abstrakcyjnie pojmowane prawo do rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji w komunikacji pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem. W tym też aspekcie w niniejszej sprawie nastąpiło naruszenie interesów konsumentów, poprzez:

- [a] niepodawanie w formularzu informacyjnym do *Umów pożyczek pieniężnych*, w rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”, informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu,
- [b] niezamieszczanie w *Umowach pożyczek pieniężnych* informacji o kosztach jakie ponieść może pożyczkobiorca w sytuacji zlecenia przez Asper sp. z o.o. firmie zewnętrznej prowadzenia wobec niego czynności windykacyjnych,

¹⁷ C. Banasiński, E. Piontek, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, LexisNexis Warszawa 2009, str. 454.

¹⁸ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2008 r.; sygn. akt III SK 27/07.

- [c] niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych kredytodawcy w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy,
- [d] zawieranie w *Umowach pożyczek pieniężnych* nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania
- [e] stosowanie opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty
- [f] stosowanie opłaty przygotowawczej, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty
- [g] stosowanie w *Umowach pożyczek pieniężnych* postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) Kodeksu postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 101, ze zm.)

Mając powyższe na uwadze, postawione przedsiębiorcy zarzuty stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określonych w art. 24 ust. 2, art. 24 ust. 2 pkt 3, 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, uznano za uprawdopodobnione.

- [29] Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca zobowiąże się do podjęcia określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.
- [30] W toku przeprowadzonego postępowania ASPER Sp. z o.o. zobowiązała się do zaniechania stosowania zarzuczanych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów poprzez wprowadzenie zmian w stosowanych wzorcach umownych wykorzystywanych przy udzielaniu pożyczek pieniężnych, które spowodują wyeliminowanie zarzuczanych praktyk wskazanych w pkt I.1. a, b, c, pkt I.2 a, b, c, pkt I.3 sentencji decyzji.
- [31] Zdaniem Prezesa Urzędu działania objęte złożonym przez ASPER Sp. z o.o. zobowiązaniem zmierzają do zapobieżenia zarzucanemu jej naruszeniu art. 24 ust. 2, art. 24 ust. 2 pkt 3, 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zmiany w stosowanych wzorcach umów w zaproponowany przez Spółkę sposób doprowadzą bowiem do wyeliminowania zakwestionowanych działań.
- [32] Niezależnie od treści przyjętego w niniejszej decyzji zobowiązania, ASPER Sp. z o.o. powinien dostosowywać swoje działania w obrocie konsumenckim do aktualnego stanu prawnego. Zatem każda zmiana w aktach prawnych regulujących działalność prowadzoną przez Spółkę powinna powodować dostosowanie się przez ASPER Sp. z o.o. do nowego otoczenia prawnego.

W tej sytuacji Prezes Urzędu postanowił jak w **punkcie I** sentencji niniejszej decyzji.

- [33] Stosownie do art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji, o jakiej mowa w ust. 1 tego przepisu, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań. ASPER Sp. z o.o. zobowiązana została do złożenia, w terminie czterech miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji sprawozdania o stopniu realizacji, przyjętego w toku postępowania, zobowiązania do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanemu naruszeniu, poprzez przekazanie:

- [a] zmodyfikowanych wzorców umów i *Formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego*, w zakresie określonym w pkt I sentencji decyzji, na podstawie których zawierane będą z konsumentami umowy w zakresie udzielania pożyczek pieniężnych,
- [b] kopii trzech kolejno zawartych umów uwzględniających wprowadzone zmiany zgodnie z przyjętym zobowiązaniem,
- [c] dowodów przekazania klientom propozycji zmiany umów wykonywanych, będących w obrocie, a zawierających postanowienia objęte zarzutami jak w pkt I sentencji decyzji,
- [d] informacji na temat liczby klientów, którym nie przekazano propozycji zmiany umów wykonywanych, zawierających postanowienia objęte zarzutami jak w pkt I sentencji decyzji, ze wskazaniem przyczyn takiego stanu.

W związku z tym orzeczono jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

Pouczenie:

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r., poz. 101), uwzględniając przepis art. 11 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

Otrzymuje:

1) ASPER Sp. z o.o
ul. Starowiejska 47/2
81-363 Gdynia

2) a/a